

Néhány észrevétel a bükkábrányi lignitbánya területén talált rézkori leletekkel kapcsolatban

[7 millió éves ősfák mellett 6 ezer éves kincseket találtak egy borsodi bányában - Librarius.hu](http://Librarius.hu)

Idézet a cikkből:

„A temető **egy** rézkori népességhez tartozott, amelyet fő lelőhelye nyomán a szakemberek Bodrogeresztúri kultúra néven különítenek el. Róluk még nincsenek írásos emlékek, csak a használati tárgyak mesélnek arról, kik is lehettek. Ez a Kr. e. 4000 körül élt közösség már használta a rézeszközöket, és a Kárpát-medencében az elsők között hordott arany ékszereket. Maga az aranyművesség elterjedése Európában nem sokkal korábbra tehető: **a mai Bulgáriában található Várnán feltárt temető** és férfisírja, Kr. e. 4500-ra keltezhető és a korszak leggazdagabb, legismertebb temetkezése. A rézkorban egy egységes fémműves kultúrkör jött létre a Balkán félsziget és Szlovákia délnyugati része között, **ebbe tagozódott bele** a Bodrogeresztúri kultúra is.”

Ugyanilyeneket találtak itt már korábban Tiszaszőlősön vagy Jászládányban is, (de lehet, hogy máshol is,) ezért ezeket is illett volna megemlíteni. Mindjárt nem tűnhetne úgy, mintha ezek a bükkábrányi leletek valamiféle különlegességek lennének.

A régészeti leletek világrekord szintű mennyiségéből ma már tudjuk, hogy a Kárpát-medence az újkőkortól kezdve sűrűn lakott hely volt, és a későbbiekben is az maradt. Ebből következik, hogy a rézkori népesség nem „egy” rézkori népesség volt, hanem „a” helyi rézkori népesség, az itt élő újkőkoriak egyenes ági leszármazottja. Sajnos azonban a régi reflex még mindig működik, a régészeknek tanított történelem szerint ide (az üres medencébe) csak néha-néha, innen-onnan költözött be egy-egy népcsoport. Szomorú, hogy még mindig itt tartunk.

Hogy a hazaiak közül valóban a bodrogeresztúri leletek-e a legrégebbek, azt nem lehet tudni, mert az utólag elvégzett radiokarbonos kormeghatározások eredményei ritkán kerülnek nyilvánosságra.

Jelenlegi ismereteink szerint az arany és a réz használata nagyjából ugyanakkor kezdődött, valószínűleg a hasonló megmunkálhatóság miatt. Miután azonban a várnai aranytemető aranyai Bánffy Eszter tudósítása szerint egyértelműen erdélyi eredetű aranyak, (ezt a fém analízis mutatta ki) Európa réz és aranykora nem kezdődhetett Bulgáriában. Tóth-Kurucz Mária: Aranyfonál c. könyvében olvashattuk is, hogy bányászat a rézkorban Bulgária területén még nem volt.

Bánffy Esztertől (A MTA Régészeti Intézetének korábbi vezetőjétől) azt is megtudhattuk valamelyik nyilatkozatából, hogy a korszerű kormeghatározási módszerek azt eredményezték, hogy az itteni leletek rendre idősebbek a tőlünk délkeletre eső, korábban régebbinek vélt civilizációk leleteinél. Mezopotámia esetében ez már plusz 1500 év!

Végezetül a Balkán és Szlovákia között létrejött fémműves kultúráról, amelybe „betagozódott” a hazai kultúra is:

Az ember nem is tudja, hogy sírjon-e vagy nevensen, amikor a 6000 éves kultúra okán „Szlovákiáról” beszélnek, ami még 150 évvel ezelőtt sem létezett.

Minden kultúra a központból terjed el a lehetséges irányokba, és nem fordítva. A Bodrogeresztúri kultúra tehát semmiképp sem „tagozódhatott be”, a peremvidékekről később ideérkező kultúrkörbe.

Tóth Imre

2021.03.05